

Op zoek naar het verborgene

SIR & Uğur Işık

Programma

WO 21.01.26

20:00

Concertzaal

Programma

Al tijdens het leven van de profeet Mohammed (570-632) leidden sommige moslims een teruggetrokken bestaan, gewijd aan devotie en ascese. Deze mystieke islam of soefisme 'institutionaliseerde' zich snel tot een aantal broederschappen. Soefi's moesten een louteringsproces doormaken, een sober en armoedig bestaan leiden (faqir in het Arabisch, darwesh in het Perzisch waarvan later derwisj werd afgeleid). Die eeuwige zoektocht naar het 'verborgene' en naar het 'geheim' (SIR in het Turks), gaat ook vandaag verder. Het is bijzondere kennis die alleen bekend is bij God en bij een kleine groep ingewijden. Noem het een perceptie van de ziel die via samenzijn, groepsrecitatieven, solozang en instrumentale omkadering ongekende hoogten bereikt.

Semâ' of luisterbijeenkomsten in de moskee of in een ontmoetingsplaats voor soefi's (tekke) nemen de 'zoekende' mee op weg. Ze bereiden voor én nodigen uit tot een

persoonlijke spirituele tocht. De zikr (lett. 'zich herinneren', 'het noemen' van de namen van Allah) vormt een belangrijk onderdeel van deze ceremonie. De voorzanger heft een reeks gebeden aan die de gemeenschap in koor beantwoordt. Belangrijke figuren en God krijgen lofprijzingen toegedicht; spirituele aanbevelingen worden tussen de strofes in vermeld. De samenzang van het refrein versterkt en verdiept de concentratie. Iedereen zingt dezelfde woorden, tot lof van de Bron of van een theofanie van de Ware. Solozangers (hafızlar) lardereren de bijeenkomst met hymnes van de Jerrahi-, Qâdiri- en Mevlêvi-gemeenschap, soefi-orden met een eeuwenoude traditie. Het groepskarakter maakt plaats voor persoonlijke, bij momenten zeer passionele beschouwingen. Vocale improvisaties (qasida (Ar.), kaside (Turks)) bieden daartoe alle ruimte.

Johan Van Acker

Uitvoerders

Uğur Işık

artistieke leiding & cello

Yunus Balcıoğlu

voorzanger

Mustafa Doğan Dikmen

voorzanger & kudum

Mehmet Hadi Duran

voorzanger

Osman Erkahveci & Bülent Özbek

ney & zang

Ferruh Avni Yarkin

kanun & percussie

İbrahim Suat Erbay

zang & percussie

Salim Murat Tunalı

geluidstechniek

In coproductie met De Centrale

Op weg naar de zoek

Een bijdrage van Shalan Alhamwy

Je hoort muziek in de straat. Het is duidelijk: er is ergens een feest. Je volgt het geluid, dichter en dichter naar de bron... het komt gewoon uit een huis. Een huiskamerconcert? Je stapt binnen. Je ziet de muzikanten: vaak zangers, soms met percussie—heel vaak bendirs (framedrums)—en af en toe een oed (Arabische/Turkse luit), soms ook ney (rieten fluit) of kanun (een platte snaartafel). Het zijn uitsluitend mannen, zowel de muzikanten als het publiek. Er wordt intens genoten: mensen luisteren aandachtig, er komen verzoekjes, en bijna tussen elk twee zinnen, of in de korte stiltes tussen de nummers, hoor je kleine uitroepen en zinnetjes over Allah of de profeet Mohammed, die uitroepen worden in een soort vraag-en-antwoord uitgewisseld, als vaste tussenwerpsels. Ook tijdens de muziek reageert het publiek ermee: niet om te storen, maar als een muzikale bevestiging, een collectieve ademhaling.

We zijn zojuist binnengewandeld in luisterbijeenkomsten ergens in Turkije/Syrië, in verschillende formaten en benoemingen: semâ' in Turkije, ركذلا تاقلح (halakat al-dhikr) en mouldid in Syrië. Niet

alleen in huizen, maar ook in plekken die men soms tekkiye noemt (tkeiah). Het is een indrukwekkende muziektraditie die mondeling wordt doorgegeven, van generatie op generatie, en altijd doordrenkt is van de muzikale kenmerken van de regio: het makam systeem, microtonaliteit, lange maatsoorten (soms tot 21/4), en vooral: poëzie.

Instrumentale muziek ontbreekt niet, ze verschijnt als ouverture, als intermezzo, of in de vorm van taksim (improvisatie), maar dit repertoire is in de kern een zangrepertoire. Vaak is er één leidende zanger en een koor dat antwoordt.

De thema's van de gedichten zijn niet alleen religieus, maar ook profaan: liefde, verlangen, gemis. En dat is misschien net het soefi-achtige eraan: die typerende vaagheid. Soms weet je echt niet, gaat dit gedicht nu over Allah... of over de geliefde?

Shalan Alhamwy is een Syrisch-Belgische componist, violist, fotograaf en filmmaker. Hij schreef zijn tekst bij dit concert op vraag van Muziekcentrum De Bijloke.

Zet het geluid van je mobiele telefoon uit.

Opnames maken in de zaal is niet toegelaten.

ZO 19 APR | 15:00 | CONCERTZAAL

Anno (Four Seasons)

Anna Meredith & B'Rock Orchestra

Zoals Annie Edson Taylor ooit de Niagara Falls overstak in een houten tonnetje, stortte Anna Meredith zich met ware doodsverachting op de meest gespeelde klassieker aller tijden: Vivaldi's 'Le quattro stagioni'. Met elektronica, binaural recording en een flinke dosis lef weeft Meredith in 'Anno (Four Seasons)' haar eigen DNA door dat van de Venetiaanse barokpaus. Het resultaat is een trip door tijd en ruimte waarin labels als 'klassiek' en 'populair' geen betekenis of belang meer hebben. Samen met de durfals van B'Rock Orchestra brengt de Britse haar sublieme schandaalstuk voor het eerst live in België.

De Bijloke

Muziekcentrum

Tickets & info

debijloke.be

09 323 61 00

Godshuizenlaan 2, 9000 Gent

Openingsuren ticketbalie

Di tot vr: 13:00-17:00

Bij concerten:

één uur voor het concert

DELEN
PRIVATE BANK

